

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки другий (магістерський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни професійна

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Ю.М. Неговська

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою фінансів, обліку та
фундаментальних економічних дисциплін
протокол № 1
від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

Сугак Т.М.

Розробник: Антонова Олена Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: вибіркова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями з таких дисциплін: як «Фінанси підприємств», «Фінансовий аналіз», «Гроші і кредит», «Бюджетна система», «Податкова система», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва» та набуття ними відповідних фахових компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» є сукупність фінансових відносин, які використовують розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту і національного доходу на макро- і мікро рівнях.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться **120** годин **4** кредити ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Фінансовий менеджмент» є отримання базових фундаментальних знань та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, а також знань з теорії і практики управління фінансами підприємств, операційною та інвестиційною діяльністю, визначення стратегії і тактики фінансового забезпечення суб'єктів господарювання, вивчення порядку формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої складової.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» є ознайомлення із сутністю фінансових відносин та особливості розподілу в них фінансових ресурсів, ознайомлення із теоретичними основами фінансового менеджменту, правильного застосування методичного інструментарію управління фінансами підприємств, а також поняттями про характер та цілі управління фінансами підприємства, вироблення управлінських рішень в ринкових умовах в Україні..

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Фінансовий менеджмент» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей:**

Загальні компетентності:

ЗК01.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК02.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК03.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК04.	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК05.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК06.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК07.	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК08.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК09.	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК10.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні):

СК01.	Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.
-------	--

СК02.	Здатність організувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства.
СК03.	Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.
СК04.	Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.
СК05.	Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.
СК06.	Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.
СК07.	Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.
СК08.	Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.
СК09.	Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
СК010.	Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» здобувач вищої освіти повинен досягти таких запланованих результатів навчання:

ПРН 01	Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.
ПРН 04	Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.
ПРН 05	Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.
ПРН 06	Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.
ПРН 10	Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.
ПРН 12	Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.
ПРН 14	Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.
ПРН 15	Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.
ПРН 17	Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПРН 18	Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.
ПРН 19	Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб	с.р		л	сем.	пз	лаб	с.р
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Змістовий модуль 1.												
Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту												
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту.	8	1	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту.	8	1	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві.	10	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.	10	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 5. Управління прибутком.	12	2	2	-	-	8	8	-	-	-	-	8
Тема 6. Управління активами.	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10	-	-	40	54	2	2	-	-	50
Змістовий модуль 2.												
Управління прибутком, активами, інвестиціями, вартість і оптимізація структури капіталу												
Тема 7. Вартість і оптимізація структури капіталу.	8	1	1	-	-	6	11	1	-	-	-	10
Тема 8. Управління інвестиціями.	8	1	1	-	-	6	11	1	-	-	-	10
Тема 9. Управління фінансовими ризиками.	10	2	2	-	-	6	12	1	1	-	-	10
Тема 10. Аналіз фінансових звітів.	10	2	2	-	-	6	12	1	1	-	-	10
Тема 11. Внутрішньо фірмове фінансове прогнозування та планування.	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 12. Антикризове фінансове управління підприємством.	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10	-	-	40	66	4	2	-	-	60
Усього годин	120	20	20	-	-	80	120	6	4	-	-	110

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Сутність фінансового менеджменту. Функції фінансового менеджменту та їх значення. Фінансовий менеджмент як система управління фінансами підприємства. Необхідність і умови ефективності фінансового менеджменту. Мета фінансового менеджменту. Основні завдання фінансового менеджменту. Значення максимізації прибутку і ринкової вартості підприємства для реалізації кінцевих інтересів його власників. Стратегія і тактика фінансового менеджменту. Об'єкти і суб'єкти фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту. Місце фінансового менеджменту в організаційній структурі підприємств. Методи та засоби фінансового менеджменту.

ТЕМА 2. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Методологічні основи побудови системи забезпечення фінансового менеджменту. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Характеристика моделі фінансової інфраструктури підприємства. Системи і методи внутрішнього фінансового контролю. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Фінансова інформаційна база. Показники інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. Зміст фінансової звітності. Загальні вимоги до інформаційної бази. Основні користувачі фінансової інформації.

ТЕМА 3. УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Поняття грошового потоку. Значення грошових потоків у діяльності підприємства. Оптимізація грошових потоків. Види грошових потоків та їх класифікація. Принципи управління грошовими потоками. Складання звіту про рух коштів. Вхідні грошові потоки і їх характеристика. Зміст і завдання управління вхідними грошовими потоками. Управління грошовими потоками, пов'язаними з операційною діяльністю. Управління грошовими потоками, пов'язаними з фінансовими операціями. Управління вихідними грошовими потоками. Зміст і завдання управління вихідними грошовими потоками. Управління грошовим потоком «оплата рахунків суб'єктів господарювання». Перерахування коштів до бюджету і цільових державних фондів. Погашення зобов'язань за кредитами та інших боргових зобов'язань. Витрати на оплату праці. Планування надходження й використання коштів. Розробка й застосування платіжного календаря.

ТЕМА 4. ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ГРОШЕЙ У ЧАСІ ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ У ФІНАНСОВИХ РОЗРАХУНКАХ

Необхідність і значення визначення вартості грошей у часі. Фактори, що впливають на зміну вартості грошей у часі. Вплив інфляції на зміну вартості грошей. Ризик і його вплив на зміну вартості грошей. Нарахування простих і складних процентів. Майбутня вартість грошей і її зміст. Поняття компаундування. Розрахунок майбутньої вартості грошей з урахуванням ануїтетів. Використання процентного фактора в розрахунках майбутньої вартості грошей. Теперішня вартість грошей і її зміст. Поняття дисконтування та його застосування. Визначення суми дисконту. Визначення чистого дисконтного доходу. Розрахунок теперішньої вартості ануїтетів. Поточна вартість довічної ренти. Використання процентного фактора в розрахунках теперішньої вартості грошей. Урахування фактора часу в розрахунках вартості облігацій та акцій.

ТЕМА 5. УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ

Зміст і завдання управління загальним прибутком. Системний підхід до управління прибутком. Інформаційна база управління прибутком. Управління прибутком від операційної діяльності. Формування прибутку від основної діяльності. Фактори, що впливають на формування прибутку. Зовнішні та внутрішні фактори. Управління формуванням собівартості.

Розрахунок граничної виручки і граничних витрат. Аналіз беззбитковості. Розробка цінової політики та її оптимізація на підприємстві. Політика максимізації прибутку підприємств. Операційний леве́рідж. Управління формуванням прибутку від іншої операційної діяльності. Формування прибутку від фінансових операцій. Сутність і завдання управління розподілом прибутку. Фактори, що впливають на розподіл загального прибутку. Вплив на розподіл прибутку системи оподаткування підприємств. Управління використанням чистого прибутку. Аналіз використання прибутку. Створення резервного фонду. Політика розвитку підприємства з використанням прибутку. Дивідендна політика.

ТЕМА 6. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ

Склад і структура активів підприємства. Оцінка активів. Зміст і завдання управління оборотними активами. Управління виробничими запасами. Управління дебіторською заборгованістю. Визначення оптимальної структури дебіторської заборгованості. Забезпечення ефективного контролю за рухом і своєчасним поверненням дебіторської заборгованості. Методи інкасації дебіторської заборгованості. Методи рефінансування дебіторської заборгованості. Управління коштами. Оптимізація залишку коштів підприємства. Джерело формування оборотних активів підприємств та способи забезпечення їх оптимальної структури. Стратегія фінансування оборотних активів: агресивна модель, консервативна модель, компромісна модель. Управління необоротними активами підприємства. Управління основними засобами, нематеріальними активами.

Змістовий модуль 2.

УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ, АКТИВАМИ, ІНВЕСТИЦІЯМИ, ВАРТІСТЬ І ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ

ТЕМА 7. ВАРТІСТЬ І ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ

Сутність капіталу підприємства. Класифікація капіталу. Визначення загальної потреби в капіталі. Фактори, що впливають на обсяг капіталу. Власний капітал і його формування. Статутний капітал. Пайовий капітал. Резервний капітал. Нерозподілений прибуток. Управління формуванням власного капіталу. Позичковий капітал. Довгострокові фінансові зобов'язання. Короткострокові фінансові зобов'язання. Кредиторська заборгованість. Управління позичковим капіталом. Управління кредиторською заборгованістю. Вартість капіталу. Вартість капіталу як міра прибутковості. Норма капіталу. Базова концепція визначення вартості капіталу. Визначення вартості власного капіталу. Вартість акціонерного капіталу. Оцінка позик. Оцінка загальної вартості капіталу. Інфляція та ринкова вартість капіталу. Розрахунок середньозваженої вартості капіталу. Фінансовий ліве́рідж. Ефект фінансового леве́ріджу. Структура капіталу. Факторії, що впливають на структуру капіталу. Управління структурою капіталу. Оптимізація структури капіталу. Політика підприємства щодо структури капіталу. Вплив структури капіталу на вартість підприємства.

ТЕМА 8. УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ

Сутність і класифікація інвестицій. Зміст і завдання управління інвестиціями. Види інвестицій. Формування інвестиційної політики. Форми реальних інвестицій і особливості управління ними. Капітальні вкладення. Види інвестиційних проектів і вимоги до їх розробки. Методи оцінки ефективності інвестиційних проектів. Окупність капітальних вкладень та її розрахунок. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємств. Управління реалізацією реальних інвестиційних проектів. Порядок розробки бюджету капітальних вкладень. Управління джерелами фінансування капітальних вкладень. Амортизаційна політика підприємства. Використання прибутку. Інструменти довготермінового фінансування інвестицій. Визначення оптимальної структури джерел фінансування капіталовкладень. Прогнозування джерел. Фінансова інвестиційна діяльність підприємства. Управління фінансовими інвестиціями. Вкладання коштів у цінні папери. Розміщення коштів на депозитних рахунках. Портфель фінансових вкладень та принципи його формування. Методи оцінки інвестиційного портфеля з урахуванням ризику. Диверсифікація інвестиційного портфеля. Ризикові інвестиції (венчурний капітал).

ТЕМА 9. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ

Економічна сутність фінансових ризиків та їх класифікація. Основні види фінансових ризиків: валютний, депозитний, процентний, інфляційний, інвестиційний, кредитний. Факторії, які впливають на рівень фінансових ризиків. Визначення рівня ризику і його впливу на фінансовий стан підприємства та його прибутковість. Зміст управління фінансовими ризиками. Процес їх прогнозування та нейтралізації у фінансовій діяльності підприємств. Методи розрахунку ризиків. Економіко-статистичні методи оцінки рівня ризиків. Експертні методи оцінки. Аналогові методи оцінки. Премія за ризик та порядок її визначення. Способи уникнення та нейтралізації фінансових ризиків. Страхування ризиків. Використання механізмів диверсифікації.

ТЕМИ 10. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ ЗВІТІВ

Призначення й види фінансових звітів. Методи оцінки фінансових звітів. Склад, характеристика та зміст фінансової звітності підприємства згідно з положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Зміст і завдання аналізу фінансових звітів. Бухгалтерський баланс і його значення для аналізу фінансового стану підприємства. Аналіз динаміки і структури активу та пасиву балансу. Аналіз звіту про прибутки (збитки) підприємства. Аналіз звіту про рух коштів. Критерії і методика оцінки незадовільної структури балансу підприємств. Система показників фінансового стану підприємства та їх оцінки. Аналіз економічного потенціалу підприємства. Аналіз показників ліквідності та платоспроможності підприємства. Оцінка ліквідності балансу підприємства. Показники фінансової стійкості та стабільності підприємства і їх оцінка. Показники ринкової ділової активності підприємства. Комплексний аналіз фінансового стану підприємства.

ТЕМА 11. ВНУТРІШНЬОФІРМОВЕ ФІНАНСОВЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ

Фінансове прогнозування та планування в системі фінансового менеджменту. Цілі й завдання внутрішньофінансового фінансового прогнозування та планування. Методи фінансового прогнозування та планування. Бюджетування та його сутність. Види бюджетів. Складання бюджетів (кошторисів). Методика розрахунку основних фінансових показників бюджетів. Оперативне фінансове планування як основа внутрішньофінансового фінансового контролю.

ТЕМА 12. АНТИКРИЗОВЕ ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Зміст та завдання антикризового фінансового управління підприємством. Методи прогнозування банкрутства підприємства. Система попереджального реагування на загрозу банкрутства і комплекс запобіжних заходів. Фінансова санація підприємства як елемент антикризового управління. Досудова санація. Санація з рішення арбітражного суду. Менеджмент санації підприємства, його функції та завдання. Методи фінансування санації підприємства. Управління залученням зовнішніх фінансових джерел та внутрішніми джерелами фінансування. Реструктуризація в системі антикризового фінансового управління підприємством. Організаційно-фінансове забезпечення реструктуризації підприємств.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	1	-
2	СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	1	-
3	УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ	2	1
4	ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ГРОШЕЙ У ЧАСІ ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ У ФІНАНСОВИХ РОЗРАХУНКАХ	2	1

5	УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ	2	-
6	УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ	2	-
7	ВАРТІСТЬ І ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ	1	1
8	УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ	1	1
9	УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ	2	1
10	АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ ЗВІТІВ	2	1
11	ВНУТРІШНЬОФІРМОВЕ ФІНАНСОВЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ	2	-
12	АНТИКРИЗОВЕ ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	2	-
Усього годин		20	6

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	1	-
2	СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	1	-
3	УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ	2	1
4	ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ГРОШЕЙ У ЧАСІ ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ У ФІНАНСОВИХ РОЗРАХУНКАХ	2	1
5	УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ	2	-
6	УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ	2	-
7	ВАРТІСТЬ І ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ	1	1
8	УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ	1	1
9	УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ	2	1
10	АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ ЗВІТІВ	2	1
11	ВНУТРІШНЬОФІРМОВЕ ФІНАНСОВЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ	2	-
12	АНТИКРИЗОВЕ ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	2	-
Усього годин		20	6

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	6	8
2	СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	6	8
3	УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ	6	8
4	ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ГРОШЕЙ У ЧАСІ ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ У ФІНАНСОВИХ РОЗРАХУНКАХ	6	8
5	УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ	8	8
6	УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ	8	10
7	ВАРТІСТЬ І ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ	6	10
8	УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ	6	10
9	УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ	6	10
10	АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ ЗВІТІВ	6	10
11	ВНУТРІШНЬОФІРМОВЕ ФІНАНСОВЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ	8	10
12	АНТИКРИЗОВЕ ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	8	10
Усього годин		80	110

11. Завдання для самостійної роботи

1. Стратегія і тактика фінансового менеджменту
2. Використання зовнішньої і внутрішньої інформації у фінансовому управлінні
3. Класифікація користувачів фінансової звітності підприємства
4. Новітні зміни у фінансовій звітності підприємства
5. Політика управління грошовими потоками
6. Моделювання управління грошовими потоками
7. Кількісна оцінка грошових потоків
8. Розрахунок майбутньої вартості грошового потоку методом компаундування.
9. Розрахунок теперішньої вартості грошового потоку методом дисконтування.
10. Стратегія управління прибутком
11. Особливості обґрунтування управлінських фінансових рішень
12. Критерії організації управління прибутком підприємства
13. Роль податкового планування в управлінні прибутком
14. Розподіл прибутку серед власників підприємства та дивідендна політика
15. Капіталізація прибутку як форма його використання
16. Стратегія фінансування оборотних активів
17. Оцінювання ефективності управління активами
18. Капітал підприємства як об'єкт фінансового менеджменту
19. Управління власним капіталом
20. Політика управління власним капіталом
21. Оцінка вартості складових залученого капіталу
22. Поняття структури капіталу та її оптимізація
23. Основи теорій структури капіталу
24. Управління реальними інвестиціями
25. Управління фінансовими інвестиціями
26. Критерії прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності
27. Сучасні концепції організації управління ризиками
28. Модель управління фінансовими ризиками
29. Оцінка фінансової звітності як основа прийняття фінансових рішень

30. Методика проведення моніторингу фінансового стану підприємства
31. Стратегічне планування на підприємстві
32. Бюджетування в управлінні підприємством
33. Управління за відхиленнями від бюджету підприємства
34. Інституційні аспекти антикризового фінансового менеджменту
35. Нейтралізація фінансових ризиків
36. Стратегії уникнення ризику

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Сутність, мета і задачі фінансового менеджменту.
2. Функції і механізм фінансового менеджменту.
3. Система організаційного забезпечення фінансового менеджменту.
4. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту.
5. Поняття грошових потоків підприємства та їх класифікація.
6. Принципи управління грошовими потоками підприємства.
7. Управління грошовими потоками від операційної діяльності.
8. Управління грошовими потоками від інвестиційної і фінансової діяльності.
9. Управління грошовими потоками за допомогою платіжного календаря.
10. Економічна сутність прибутку підприємства та його види.
11. Управління формуванням прибутку підприємства.
12. Управління розподілом прибутку підприємства.
13. Об'єктивна необхідність визначення вартості грошей у часі.
14. Нарахування простих відсотків.
15. Розрахунок майбутньої вартості грошового потоку методом компаундування.
16. Розрахунок теперішньої вартості грошового потоку методом дисконтування.
17. Завдання управління активами підприємства
18. Тактика формування оборотних активів та стратегії їх фінансування
19. Фінансове управління товарно-матеріальними запасами
20. Управління грошовими активами
21. Управління дебіторською заборгованістю
22. Особливості управління необоротними активами
23. Економічна сутність капіталу
24. Особливості формування власного і позикового капіталу
25. Визначення вартості капіталу
26. Взаємодія фінансового і операційного важелів
27. Управління структурою капіталу
28. Сутність та форми інвестицій
29. Принципи розробки інвестиційної політики
30. Особливості управління реальними інвестиціями
31. Особливості управління фінансовими інвестиціями
32. Сутність та види фінансових ризиків
33. Мета та принципи ризик-менеджменту
34. Методи оцінки фінансових ризиків
35. Методи нейтралізації фінансових ризиків
36. Інформаційне забезпечення та методи оцінки фінансового стану підприємств.
37. Оцінка майнового стану підприємства.
38. Оцінка фінансової стійкості підприємства.
39. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства.
40. Оцінка прибутковості підприємства.
41. Оцінка ділової активності підприємства.
42. Завдання та методи фінансового планування і прогнозування.
43. Система фінансових планів підприємства.
44. Сутність та особливості бюджетування внутрішніх підрозділів підприємства.

45. Розробка бюджетів структурних підрозділів підприємства.
46. Сутність та принципи антикризового фінансового менеджменту.
47. Методи діагностики банкрутства.
48. Правове та організаційне забезпечення санаційних і ліквідаційних процедур.
49. Форми і джерела фінансової санації.

13. Методи навчання

1. Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

2. Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (метод візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій та інші); дослідницький метод, пошуковий метод (робота з навчально-методичною літературою: рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); метод проблемного виконання, репродуктивний метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді: *усного та письмового опитування, фронтального опитування, доповідей, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних завдань тощо.*

- для модульного контролю у вигляді: *письмової відповіді (теоретичні питання, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач тощо).*

- для підсумкового контролю у вигляді *екзамену у формі письмової відповіді (теоретичні питання, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач тощо).*

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» є підсумковий контроль – диференційований залік

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного, модульного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Фінансовий менеджмент» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Модульний контроль

Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» передбачає виконання двох модульних контрольних робіт. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» оцінюється в **10 балів**. Максимальна сумарна кількість балів за модульний контроль складає **20 балів**.

Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю у разі набрання ним за результатами поточного та модульного контролю не менше **20 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння (змістового модуля) навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з початкової дисципліни «Фінансовий менеджмент» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	

60-63	Е		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60												Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								Самостійна робота
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	10	40	100
Модульний контроль 1 - 10						Модульний контроль 2 - 10								

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Фінансовий менеджмент» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Антонова О.М. Фінансовий менеджмент: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни // Колектив авторів/ Антонова О.М., Штань М.В., Неговська Ю.М., Сугак Т.М., Чередніченко Ю.В., Браславець О. Ю., Нам В.Г. – К.: – Національна академія управління, 2019. – 162 с.
2. Антонова О.М. Навчальний посібник. Фінансовий менеджмент / Жебка В.В., Антонова О.М. Урікова О.М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Логос, 2017. – 312 с. (Навчальний посібник з грифом МОН України (лист № 1/11-2547 від 27.02.2012р.)
3. Єрмошенко М.М., Єрохін С.А., Стороженко О.А. Фінансовий менеджмент: Курс лекцій – К.: ВНЗ «НАУ», 2004. – 506 с.
4. Єрохін С.А. Фінансовий менеджмент. Навчальний посібник. К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2005. – 240 с. (лист №14/18.2-2230 від 14.12.2004р)
5. Партин Г.О., Селюченко Н.Є. Фінансовий менеджмент: Підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 388 с.

Допоміжна

6. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс.- 2-е изд., перераб. и доп. – К.:Эльга, Ника-Цент, 2006. -656с.
7. Данилюк М.О., Савич В.І. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 204 с.*

8. Інноваційні, фінансові та технічні аспекти діяльності підприємств: колективна Монографія / за заг. ред. Л.М. Савчук, Марія Фіс. - Дніпро: Пороги, 2017. 384 с.
9. Єрмошенко М.М., Єрохін С.А., Стороженко О.А. Фінансовий менеджмент: Курс лекцій - К.: ВНЗ "НАУ", 2004. - 506 с.
10. Єрохін С.А. Фінансовий менеджмент. Навчальний посібник. К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2005. - 240 с. (лист №14/18.2- 2230 від 14.12.2004р).
11. Єрохін С.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності.. Підручник/ 2 вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. - 518 с. (лист №14/18.2 - 1659 від 13.07.2004р).
20. Єрохін С.А. Інвестиційний бізнес в Україні. Підручник. К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2009, 250 с. (лист №1.4/18-Г – 2423 від 24.11.2008р).
21. Єрохін С.А. Інвестування. Навчальний посібник. К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2008, 440 с. (лист №1.4/18-Г – 2423 від 24.11.2008р).
22. Єрмошенко М.М., Плужников І.О. Аналіз і оцінка інвестиційних проектів. Навчальний посібник. – 2-е вид. – К.: НАУ, 2006. – 156 с.
23. Єрохін С.А. та ін. Фінансово-економічні механізми інноваційно-інвестиційного розвитку України. Колективна наукова монографія. - К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2008. - 252 с.
12. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. –К.:Знання, 2005. - 485с.
13. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є.Фінансовий менеджмент: Підручник - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 520 с.
14. Кузьменко Л.В., Кузьмін В.В., Шаповалова В.М. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник- Херсон: Олді-плюс, 2003. - 256 с.
15. Проектний менеджмент /Галушка З.І., Волощук О.А.// Навчальний посібник. Чернівці, ЧНУ. 2018. 120 с.
16. Партин Г. О., Селюченко Н. Є. Фінансовий менеджмент: Підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 388 с.
17. Ситник Л.С. Фінансовий менеджмент:Навч.посібник. –К.: Центр навчальної літератури, 2006. -352с.
18. Салига С.Я., Дацій Н.В., Корецький С.О., Нестеренко Н.В., Салига К.С. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. – К.:Цент навчальної літератури, 2006. -274с.
19. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.] . – Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. – 236 с.
20. Фінансовий менеджмент : підручник / Д. І. Дема, Л. М. Дорохова., О. М. Віленчук [та ін.] – Житомир : ЖНАЕУ, 2018. – 320 с.
21. Фінансовий менеджмент: Навч. посібник / І.Ю. Зайцева. – Харків: УкрДУЗТ, 2018. – 250 с
22. Фінансовий менеджмент:Підручник / Кер.кол.авт. і наук. ред. проф. А.М.Поддєрьогін. – К.:КНЕУ, 2005. - 536с

20. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

Органи державного управління і національні інститути

Офіційна сторінка Президента України www.president.gov.ua

Урядовий портал Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua

Національний банк України www.bank.gov.ua

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

www.me.gov.ua

Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua

Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків

«Держзовнішінформ» www.ukrdzi.com

Національні науково-дослідні інститути та центри

Національний інститут стратегічних досліджень www.niss.gov.ua

Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова
www.uceps.org

Інститут економічних досліджень і політичних консультацій www.ier.kiev.ua

База українського законодавства в Інтернет www.lawukraine.com

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського www.nbuv.gov.ua

Національна парламентська бібліотека www.alpha.rada.kiev.ua

Електронна бібліотека Львівської комерційної академії www.dev.lac.lviv.ua/lib

Наукова бібліотека імені Максимовича www.lib-gw.univ.kiev.ua

Дніпропетровська обласна наукова бібліотека www.lib.dp.ua

Вінницька державна обласна універсальна наукова бібліотека імені К.А.Тімірязєва
www.library.vinnitsa.com

Львівська електронна бібліотека імені В.Стефаника www.lsl.lviv.ua

Одеська державна наукова бібліотека імені М.Горького www.ognb.odessa.ua

Велика економічна бібліотека www.economics.com.ua

Електронна бібліотека www.lib.com.ua

Міжнародні економічні і фінансові організації

Міжнародний валютний фонд (МВФ) (The International Monetary Fund) www.imf.org

Організація об'єднаних націй (ООН) (United Nations Organization) www.un.org

Світова організація торгівлі (СОТ) (The World Trade Organization) www.wto.org

Група Світового банку (The World Bank Group) www.worldbank.org

Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) (International Bank for Reconstruction and Development) www.worldbank.org/ibrd

Органи статистики

Державна служба статистики України www.ukrstat.gov.ua

U.S. Department of the Treasury www.ustreas.gov

Bureau of the Public Debt T-Bill, Notes and Bonds www.publicdebt.treas.gov

U.S. Bureau of Economic Analysis www.bea.doc.gov

U.S. Department of Commerce www.doc.gov

National Bureau of Economic Research www.nber.org

Investment Company Institute www.ici.org

Joint Economic Committee www.house.gov

Statistics Canada www.statcan.ca

U.K. Office of National Statistics www.ons.gov.uk

Japan Economic Planning Agency www.epa.go.jp

German Federal Statistical Office www.statistik-bund.de

German Finance Ministry www.bundesfinanzministerium.de

German Federal Economics Office www.bawi.de